

Vážení čtenáři,

rekordních teplot máme plné zuby, sotva se léto dostalo pořádně ke slovu. Většina studentů o prázdninách zaslouženě odpočívá. Neúspěšným v závěrečné písemné práci z českého jazyka (přes 3 000 letošních maturantů), budiž vzorem jejich mladší kolegové, zapojení do literární soutěže Skrytá paměť Moravy (173 adeptů literární múzy). Jejich práce ovšemže nehodnotilo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, a tak invence a původnost sbírala kladné body. V mnohém právě opačně pracovali strážci slohové jednoty z CERMATu. Nedělejme si iluze o školní výuce vyjadřovacích dovedností. Tu mnohdy nahrazuje prosté procvičování gramatiky. A přesto s ní běžně zápasí i redaktoři veřejnoprávních médií. Hledat, mluvit a psát, nikoli pasivně poslouchat, mělo by platit pro celou školu, natož pro český jazyk a jeho literaturu. O důvod víc, aby „slohovky“ opět hodnotili kantoři, kteří od svých studentů už cosi četli. Ne každý člověk také nutně musí maturitu zvládnout. K čemu je kupříkladu takovému pekaři? Odbornost a dovednosti jsou jistě důležitější, než okrajové znalosti, dejme tomu z astrofyziky, navíc v éře internetu. Co si však počít se studentem, který po deseti letech intenzivní výuky mateřštiny nezvládne popsat jednu stránku srozumitelným postupem přípravy jednoduchého pokrmu? To jeho učitelé by snad měli vrátit diplomy, spíše než dostat celoplošně přidáno na úroveň x násobku aktuálně průměrné mzdy...

Příjemné letní čtení nejen kuchařských knih Vám přeje Libor Kalina

KRÁTKÝ POPIS LÉTA

Jan Skácel

Požáry Ze čtyř stran hoří léto

Omamně kvetou akátové háje
zelená duše vína doutná na vinicích
krvácí vlčí máky v obilí

Přichází tma
a po stříbrném mostě kráčí luna
Svět je jak chleba vytažený z pece
a noc ujídá

3 otázky pro Pružiny

Pružiny, studentská hudební skupina z Boskovic, přidaly letos na lesku slavnostnímu vyhlášení výsledků literární soutěže Skrytá paměť Moravy. S tím souvisí možnost představit kapelu i na stránkách Literky.

Co od vás mohou posluchači čekat?

Hlavně radost z hraní. Hrajeme převážně moderní folkové písně, ale máme také řadu vlastních písniček – *To naše město*, *Koukni se*, *Doufám* a další. Záznamy z vystoupení se snažíme průběžně přidávat na youtube. Můžete nás slyšet nejen na koncertech v okolí Boskovic, ale na akcích všeho druhu i ve vzdálenějších regionech, například na svatebním obřadu či hostině, narozeninách, sportovní události, vánočním jarmarku... Náš program se vždy snažíme přizpůsobit okolnostem a jsme schopní naučit se i písničku na přání.

Jak jste se dali dohromady?

Historie kapely začala v lednu roku 2010 (to bylo nejmladšímu Jirkovi 7 let). Tehdy Katka, Jirka a David založili kapelu s názvem *A je to*. Později se k nim přidali další členové a vznikly *Pružiny*. Takže je nás pět. Eliška Aubrechtová zpívá, hraje na zobcovou i příčnou flétnu a elektroakustickou kytaru, Anna Oujeská ovládá zpěv, housle a kytaru, Matyáš Plch baskytaru a zbývají sourozenci Kateřina a Jiří Krajíčkoví. Kateřina ovládá klarinet, irskou flétnu a step. Jiří je velmi muzikální, umí na akustickou i elektrickou kytaru, mandolínu, ukulele, baskytaru a banjo, dělá nám také zvukaře na naší vlastní aparatuře, díky čemuž jsme soběstační a schopní hrát kdekoliv. Známe se od malička a všichni jsme z Boskovic.

Nějaká zajímavost, něco ze zákulisí, zkušebny...

Zpočátku nás vedl výborný mandolínista, učitel hudebník a kamarád Martin Krajíček (jde jen o shodu příjmení). Pomáhal nám tvořit aranžmá písní, sám některé z nich vybíral a učil nás nové zajímavé techniky hry na strunné nástroje. Poslední dobou však zkoušíme sami u Jirky v pokoji. Maminka Jirky a Kateřiny je naše manažerka, zajišťuje nám koncerty a společně s jejich tatínkem i odvoz na ně, podporu však máme ve všech rodičích. Hrajeme v modrobíle pruhovaných tričkách či šatech, což je nejen určitá image a poznávací znamení, ale také původ našeho společného jména. Více se o nás můžete dozvědět na www.pruziny6.webnode.cz.

Kouzelný svět Malé čarodějnice

Televizní zpracování animovaného večerníčku o trampotách a strastech malé kouzelnické čarodějnice odvysílala ČST přesně před 35 lety. Příběh si získal své diváky, ke třem původním nakonec přibylo ještě dalších 11 epizod. Kres-

lené večerníčky *Malá čarodějnice* vznikly na základě knižní předlohy německého spisovatele a libereckého rodáka Otfrieda Preußlera (1923–2013). Z jeho tvorby jsou u nás nejvíce známé *Die kleine Hexe* (Malá čarodějnice), *Der Räuber Hotzenplotz* (Loupežník Hotzenplotz) a *Krabat* (Čarodějův učeň). Nelze opomenout jeho překladovou činnost, např. v roce 1962 vyšla v němčině jeho interpretace *Kocoura Mikeše* od Josefa Lady.

V roce 2018 vpustila do kin německo-švýcarská koprodukce zpracování *Malé čarodějnice* (Die kleine Hexe) jako rodinný hraný film. Dlouho se filmové ztvárnění odkládalo, jelikož O. Preußler tvrdil, že „film nedokáže vystihnout ducha knihy a charakter malé čarodějnice“. Autor sepsal příběh na popud svých dcer, aby je zbavil strachu ze zlých čarodějnic.

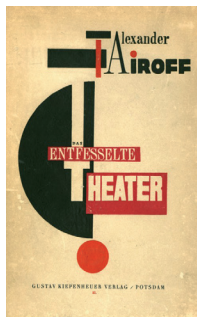
Jaká je tedy filmová adaptace? Na rozdíl od kreslené verze malé čarodějné holčičky, kterou výtvarně i režijně zpracoval Zdeněk Smetana, se ve filmové verzi setkáváme s odrostlejší teenagerkou. Ale ve skutečnosti je vlastně mladou, začínající čarodějnici, které je „pouhých“ 127 let. Bydlí sama v lesní chaloupce, ani velké, ani malé, ani hezké, ani ošklivé, tak akorát pro ni a jejího moudrého přítele mluvícího havrana Abraxase. Má však jedno veliké přání: ráda by si s ostatními čarodějnicemi zatancovala na Skalnaté hoře o Filipojakubské noci (ve filmové adaptaci Valpuržina noc). Starší družky ji nechtějí, protože je ještě malá, a tak ji vyženou a navíc jí vezmou i létající koště. Malá čarodějnice se v celém příběhu snaží, aby se stala dobrou čarodějnici, a pomáhá lidem, jak se dá...

V několika místech se děj rozchází, animovaná čarodějnice je více poetická, laskavá, se silnějším kouzlem, zato filmová kouzelnice je více úsměvná, líbezná, konající dobro. I na samotném čarodějném sabatu působí staré čarodějnice spíš úsměvně než strašidelně. Scenáristé zvolili do hlavní role německou herečku Karoline Herfurth (známou mladší generaci z filmové série *Faků pane učiteli, Předčítač, Parfém: Příběh vraha*). Z filmového plátna čiší i její zapálenost a chuť do kouzelnického umění. Sama Karoline v rozhovorech přiznává, že Malá čarodějnice patřila k jejím dětským idolům.

Lze jen doufat, že si své filmové nadšence pohádkový příběh najde, zaujme dobrou náladou i spravedlivým koncem a příjemní letní atmosférou.

(mš)

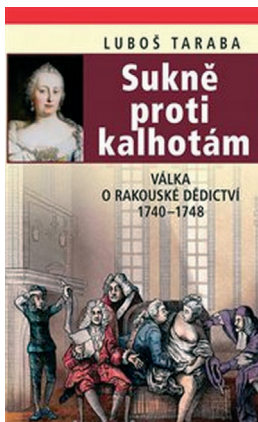
O knihách jinak

Umělecké styly, které svého času ovládaly výtvarné i užité umění a architekturu, se podepsaly charakteristicky také na dobové knižní produkci. Poodhalit tyto vazby a představit jejich slohotvorné prvky si klade za cíl v minulých dnech zahájená výstava *Sousedé v knize* s podtitulem *Česká a německá knižní kultura 1. poloviny 20. století ze sbírky Muzea umění Olomouc*. Jak napovídá vyčerpávající název, staví vedle sebe i do kontrastu produkci českou a německou se záměrem zdůraznit, jak se vzájemně prolínaly a inspirovaly. Tentokrát se však nejedná

o obsahovou náplň, jako o typografickou úpravu, výtvarnou výstavu a také klasickou „knihařinu“ čili řemeslné zpracování. Mnohdy velice cenné a hodnotné tituly ze sbírkového fondu muzea nebylo možno prezentovat přímo, aby si jimi mohli zájemci libovolně listovat. Než ukázat pouze jednotlivé dvoustrany, vazbu či přebal, upřednostnila v řadě případů kurátorka výstavy Hana Bartošová digitální prezentaci. Až do 13. října tak mají návštěvníci možnost nahlédnout do zajímavého období, kdy knižní kulturu ovládla meziválečná umělecká avantgarda, a seznámit se také s pracemi grafiků a uměleckých typografů tvořících ve stylu secese, symbolismu, dekadence, expresionismu nebo kubismu či funkcionalismu. (kl)

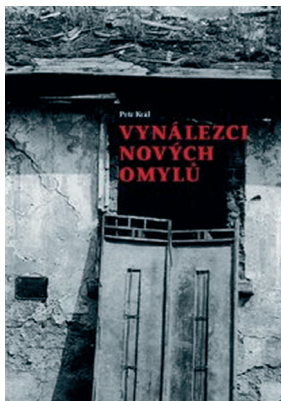
Sukně proti kalhotám

Smrtí císaře Karla VI. v roce 1740 vymřel habsburský rod po meči. Navzdory uzavřeným dohodám zpochybnila nástupnictví Marie Terezie většina evropských monarchů v čele s pruským králem Fridrichem II. Bitvy a vojenská tažení zmítala Evropou dlouhých osm let. Kdo mimo místní dnes zná Žďár u Trutnova, Zahájí u Českých Budějovic nebo Chotusice u Čáslavi? Svého času o nich mluvila celá Evropa. Na těchto „polích slávy“, kde zůstaly hromadné hroby a opuštěné památníky, se rozhodovalo o budoucnosti mocnářství, stejně jako u Dettlingenu v Německu, u Mollwitz ve Slezsku či u Fontenoy ve Flandrech. Anonymní

autor letáku tuto dobu zpodobnil jako scénu, kde se snaží řada evropských vládců servat z mladé rakouské arcivévodkyně vše, co má na sobě. Jenomže tahle „sukně“ se rozhodla před „kalhotami“ pro Vídeň uhájit hlavně Čechy, Moravu a Slezsko, odkud pocházeli „bezejmenní“ mužové, kteří pro Habsburky bojovali a umírali ve zbrani, nebo sloužili jinak, jako diplomat Václav Antonín hrabě Kounic. A o tom všem podrobně píše Luboš Taraba v nově vydané publikaci *Sukně proti kalhotám*. (ctrl)

Surrealismus ze všech stran

Nakladatelství Sdružení Analogonu přispělo v minulých dnech do novin na knihkupeckých pultech titulem Petr Král *Vynálezci nových omylů*. Souborné vydání hlavních autorových textů, věnovaných surrealismu, potěší milovníky faktů, ale také fanoušky neotřelých postřehů a osobitých úvah. Fenomémem surrealismu se autor zabýval z různých stran, jako jeho vyznavač, objevitel a spolutvůrce, stejně však i s nemalým kritickým odstupem. V knize je tak řeč o zakladatelských zjevech André Bretona a Tristana Tzary, o Vratislavu Effenbergerovi, Zbyňku Havlíčkovi nebo o autorových generačních družích. Nechybějí statě věnované Salvadoru Dalímu a Maxu Ernstovi stejně jako Mikuláši Medkovi. Král píše o surrealismu „ortodoxním“ a o pražském post-surrealismu, o surrealitech francouzských a českých nebo belgických, o surrealismu v malířství a v koláži, právě tak jako ve fotografii nebo ve filmu. Své místo tu má i vztah k surrealismu jako tvůrčímu uvažování, životnímu postoji, který se může dotýkat procházky přírodou, stejně jako vybírané lahůdky v cukrárně či restauraci... (frk)

Pozvánka do Kruhu

Pokud máte rádi místa a věci, ze kterých dýchá kouzlo starých časů, a současně již sami také něco pamatujete, mohl by vás zaujmout KRUH - Klub seniorů Muzea Brněnska. Těšit se v jeho řadách můžete na přednášky a besedy k zajímavým tématům, na setkání

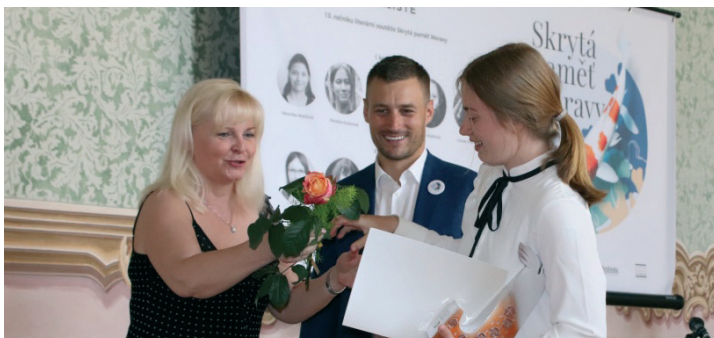
s historickými zajímavostmi nebo přímé poznávání předmětů z bohatých sbírek Muzea Brněnska. Setkání budou probíhat v příjemném prostředí brněnské secesní vily Löw-Beer vždy každou druhou středu v měsíci. Podzimní cyklus zahájí 11. září v 15 hodin námět Zahrada a zahrádka. Koho by nelákala představa, že se může podělit spolu s ostatními „Kruháky“ o své poznatky, zážitky či zkušenosti? Stačí vyplnit a odevzdat (odeslat) přihlášku, kterou zájemci naleznou v pokladně Vily Löw-Beer (poštou nebo osobně) a uhradit členský poplatek, nejpozději v den prvního setkání. Ta budou organizována ve dvou cyklech, podzimním (od září do prosince) a jarním (od března do června). Kdo se může pochlubit, že chodí pravidelně na návštěvu do jedné z nejreprezentativnějších prvorepublikových brněnských vil – jako domů? Více na www.muzeumbrnenska.cz. (eh)

Skrytá paměť Moravy má vítěze XIII. ročníku

Klášterní rajhradský sál letního refektáře zaplnila 14. června stovka soutěžících, jejich rodičů, kamarádů a pedagogů

V pátek 14. června 2019 se do Rajhradu sjeli soutěžící z celé Moravy, aby před zaplněným sálem klášterního refektáře sledovali slavnostní vyhlášení vítězů, předání cen a autorská čtení nejlepších textů. Mnohdy obávaná třináctka soutěží smůlu nepřinesla. Letošní téma „Voda má, voda má...“ opět oslovilo mladé pisatele napříč republikou. Inspiraci k napsání povídek, pohádek, úvah i referátů našlo celkem 173 soutěžících z devíti krajů České republiky, ohlas měla soutěž dokonce i na Slovensku. Jak soutěžící ztvárnili zadané téma,

Vítězka mladší kategorie Markéta Kučerová přebírá cenu z rukou Tomáše Soukala a Petry Matouškové

o kterém se v posledních letech mluví nejčastěji v souvislosti s hrozící katastrofou, a zda se jim podařilo najít osobitý úhel pohledu, hodnotila odborná porota v čele s redaktorkou ČRo Olgou Jeřábkovou. Sošku pro vítěze z dílny Ludmily Kovářikové si v mladší kategorii (12–15 let) odnesla Markéta Kučerová z Horky nad Moravou za hororově laděný příběh vodníka s názvem *Proti proudu*. Porotu také zaujal pohádkový text *Nový domov* o putování vodníka Fridricha von

Wasermana za čistou vodou, za nějž Vojtěch Ziatko z Hustopečí získal druhou cenu. Třetí místo obsadila Libuše Drahotská ze Žďáru nad Sázavou za povídku *Letní odpočinek*, v níž psychiatr Matěj Hájek přijme pozvání vodníka k návštěvě podvodního světa a na závěr visí ve vzduchu otázka, zda to byl sen nebo realita. Výlet do fantazijního světa zažívá i Amelie, hlavní postava dramatického příběhu *Probouzení* Lucie Blažkové, která získala čestné uznání. Další čestné uznání udělila porota Veronice Matlové za citlivé zachycení přírody v poetickém textu *Život plyne jako voda*.

Ve starší kategorii (16–19 let) získala cenu za první místo Lucie Braunerová z Brna s povídkou *Šedá dáma* o pokusu zkrotit tok řeky stavbou přehrady a osobní tragédii stavitele. Druhé místo obsadila Jana Novotná z Radostína, která vyprávěla příběh s názvem *Poslední nádech* o aztécké dívce Mairam, která se pokusí vzepřít svému údělu oběti bohu deště. Cenu za třetí místo převzala Eliška Zářecká ze Zvěstovic za dramatickou povídku *Živá voda*, která se odehrává ve dvou paralelních světech: v bezútešné realitě vyprahlé Austrálie a v magickém světě psychicky nemocné dívky Bessy. Čestným uznáním ocenila porota detektivní povídku s prvky sci-fi *Poslední případ detektiva Bartolomea Moricka* Evy Brázdové a povídku v dopisech *Marie a řeka Anny* Košťálové.

Letošním finalistům předali ceny a finanční odměny reprezentanti Jihomoravského kraje, který je vyhlášovatelem soutěže: Tomáš Soukal, radní pro oblast kultury a památkové péče, Petr Fedor, vedoucí Odboru kultury a památkové péče, Petra Matoušková, předsedkyně

Janě Novotné předali cenu za 2. místo ve starší kategorii Petr Fedor a Evžen Martinec

Komise pro kulturu a památkovou péči, a ředitel Muzea Brněnska Evžen Martinec.

Ukázky z oceněných soutěžních prací zazněly již během slavnostního odpoledne, a to v podání mladých spisovatelů, kteří měli příležitost poprvé veřejně přečíst své texty před početným publikem. Plné znění všech deseti oceněných příběhů najdou zájemci na adrese: www.muzeumbnrnenska.cz, na podzim budou publikovány v samostatné tištěné literární příloze Sborníku Muzea Brněnska 2019, kterou obdrží všichni letošní soutěžící. (ap)

Ukázky vítězných prací XIII. ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy

Proti proudu (úryvek)

Zabil jsem ho. Zabil jsem svého syna. Svě dítě.

Nic necítím. Ani po padesáti letech. Nic. Necítím smutek nebo bolest, radost nebo štěstí. Prázdnost.

Ale Ona něco cítila. Ona milovala svou matku, milovala svého – našeho – syna. Přestože on byl důkazem jejího hříchu.

Byl jsem na její svatbě. Brala si někoho z města. Už se neukázala. Ta babice – její matka – zemřela před pětadvaceti lety.

To bylo naposledy, co jsem viděl člověka. Až dosud. Po čtvrtině století sem konečně vkročila živá bytost. A úplně mi změnila život.

Nebýt jejích slz, nevšiml bych si jí. Seděla na lávce u mého jezírka a usedavě plakala. Voda z jejích očí se mísila s mou vodou. Bosýma nohama mírně pohupovala ve vodě. Mohl jsem ji stáhnout k sobě. Mohl jsem jí udělat to, co jsem provedl své ženě, ale neudělal jsem to. Tentokrát ne.

Sledoval jsem ji. Její tenké nožky, její slzy. Slyšel jsem její tlumené vzlyky. Najednou utichla a nohy jí ztuhly, jak na nich zatnula svaly. Se šplouchnutím je vytáhla z vody. Lávka, na které seděla, zavržala. Dívka si stoupla.

Přes zvlněnou hladinu jsem zaslechl její slova. Hlas se jí třásl, ale už neplakala.

„Je tu snad někdo, kdo mi chce zabránit i v tomto?! Už to nemůžu snášet. Já...“

Její hlas se vytratil, ale víc už říkat nemusela. Už jsem věděl, co se rozhodla udělat. Že to bude její poslední rozhodnutí.

V tu chvíli se ve mně něco zlomilo. Najednou jsem pocítil takový smutek, že mě začaly pálit oči. Smutek. Byl to smutek. Pocit. Kdybych stál, podlomila by se mi kolena a já bych se zhroutil.

Tolik lidí sem v minulosti přicházelo a já jsem je zabil, avšak ona sem přišla, aby se zabila sama. Aby udělala to, za co půjde rovnou do pekla. Jako já. Najednou jsem nechtěl, aby to udělala. Nechtěl jsem, aby ještě někdo zažil to co já. Najednou jsem se cítil slabý, ospalý a promrzlý. Ať už ta dívka provedla cokoli, nezasloužila si peklo.

„Dost!“ vykřikl jsem, ale z mého hrdla vyšly jen bublinky. „Dost!“ Utichla. Ucítil jsem na sobě její pohled. Přemohl jsem bolest a vynořil jsem se.

Měla zarudlé, ale přesto krásné oči. Její duhovky se vůbec nemusely stydět za své jméno – zračila se v nich zelená, modrá,

jantarová... snad všechny možné barvy. Jen na její oči bych se dokázal dívat hodiny. A na její obličej? Dny. Týdny. Měsíce. Její obočí se klenula do dvou překrásných oblouků, malý nosík měla lehce zašpičatělý a tvář čistou jako studánka. A její rty! Rudější jsem snad nikdy neviděl. Ústa se jí údivem otevřela, jako by chtěla vykřiknout, ale zapoměla, jak se to dělá. Zalapa po dechu a přitiskla si ruku na srdce.

Chtěl jsem udělat spoustu věcí a všech bych litoval. Nakonec jsem se rozhodl.

Smekl jsem svůj zelený klobouk a uklonil jsem se. „Slečno,“ pronesl jsem. Stále jsem cítil tu nesnesitelnou bolest. Nebýt toho, že mě nadnášela voda, svalil bych se před ní na zem, slabý jako suchý list.

Nekřičela. Jen na mě hleděla jako na přízrak.

„Kdo jsi?“ Hlas měla pevný. Byla statečná... nebo šílená.

„Myslím, že to víš,“ odpověděl jsem.

Probodla mě vyzývavým pohledem. „Tak to udělej.“

Chtěl jsem se smát jako nikdy. Tohle mi člověk ještě neřekl.

„Co?“

„Zabij mě.“

Markéta Kučerová (14 let) navštěvuje základní školu v Horce nad Moravou a kromě literatury se věnuje skautingu, lukostřelbě a hudbě – hraje na flétnu, kytaru a violoncello. Do soutěže Skrytá paměť Moravy se zapojila na výzvu své třídní učitelky. Píše texty na Wattpad, do školního časopisu a „do šuplíku“. Jejím největším přáním je zažít podobné dobrodružství jako postavy ve fantasy a sci-fi knihách. Od každého z řady svých oblíbených autorů, mezi které patří např. T. Matharu, J. Flanagan či J. K. Rowlingová, se snaží vzít jen to nejlepší.

Šedá dáma (úryvek)

Voda hučela. Zpěněné jazyky oblizovaly stěny koryta lačně a dychtivě. Lokny vlasů paní vod se hnaly vpřed, nechávající za sebou oblé kameny, zpřelámané větve, malé travnaté ostrůvky. Masa mokroty se rvala se vzduchem, poslušná gravitaci. Padala. Voda zpívala, voda šuměla, voda se zalykala, voda mlčela. Pod indigovou modří přecházející v hněd skrývala rozvlněná chapadla řasa a ryby. Na horním toku flekaté pstruhy a vranky, v podhůří vouskaté parmy, na dolním toku se pod její zástěrkou u dna cpali kapři. Celá řeka se kroutila krajem jako úhoř, mezi původně rozdělenými rameny se slila v jeden tmavomodrý flek. Na hladině majestátně pluly královny labutě, úžasné a běloskvoucí, jako prádlo v reklamě na prací prostředek. Kolem nich se plácaly ušmudlané kačeny se svými hloupoučkými ratolestmi, které nezvládaly nic než následovat svoji matku. Kačeři se smaragdovými krky kropili své soky sprškami vody, zobáky přesvědčovali ostatní, že jsou to právě oni, kdo má právo na kousek suchého chleba, který náhodou přinesla řeka. V porostu u břehu se po listech sunuly bahenky, potěr se skrýval v kořenech ostřice.

O kus dál se tóny řeky rozezněly hlasitěji. *Forte et molto vivace*, prosím. Proudů molekul vodíku a kyslíku se vydávaly vstříc střemhlavému pádu. Voda se trhala, tříštila a zase splývala v jednu, jako by nebyla nikdy rozdělena. Bahnitá břevka, proplovající korytem, se měnila na blyštivé křišťály pršící z nebe. Jaký to skvost – tony vody letící rychlostí dravce. Mezi kapkami vody tančila duha. Slunce žehnilo té nádheře, usmívalo se na vodní orchestr a kynulo mu paprsky.

„To nám to hezky teče, vidíte, pane ministře?“ Na hrázi stáli funkcionáři a zbožně shlíželi na vodní plochu pod sebou, jako by to byl jejich prvorozený syn. A vlastně byl, ale porodili ho dělníci, v prachu a suti, potu a smradu električky. Důležití pánové ukazovali své chrupy, hýčkané nejlepšími dentisty. Vrchol potravního řetězce.

Ministr stavebnictví si uhladil kabát a spokojeně kývnul. Upocený starosta obce Velechovky mu obdivně hleděl na zátylek. Před něj si stoupnout netroufl a vedle ministra se slunili ředitel stavební společnosti spolu s vedoucím stavební správy. Navíc už ani nebyl starosta. Cesta k Velechovkám se nacházela tři sta metrů pod ním a vesnice samotná kdesi pod hladinou. Volby před rokem prohrál.

„Pojďte přece dopředu, pane Křeček, ať tu krásu taky vidíte.“ Bývalý starosta se blaženě vměstnal mezi ministra a ředitele,

jenž se k němu obrátil s úlisným úsměvem.

„A to jsme se na tom tak nadřeli,“ vzdychl ministr. Dělník kdesi v davu zaskřípal zuby.

„Přesně,“ přitakal ředitel. „Pořád jsem byl v práci, moje rodina mě skoro vydělila.“ A žoviálně se zasmál.

„Pan Rackovič totiž chodil domů jenom spát,“ podpořil ho předseda vodohospodářského odboru s dólíčky ve tvářích.

Zuby skřípala paní Rackovičová.

„A zdeším se stavba líbí?“ zajímal se ministrův tajemník, asketický mladík s uhlazenými vlasy.

„Aby ne, Františku. Jeden klučina mne dokonce poprosil o podpis.“ Ministr obdařil svého tajemníka otcovským úsměvem.

„Josefe? Josefe, pan náměstek tě prosí...“ útlá žena v heb-kém kabátu se vetřela mezi skupinku aktuálních bohů. „Jozo, posloucháš? Promiňte, pane ministře. Josefe, pan náměstek tě prosí, ať si jdeš na radnici tu řeč zkusit s mikrofonom, pan Tvída tě tam odveze. A pospěš si přece, už na tu vodu koukáte hodinu.“ Vysloužila si pár pobavených pohledů státníků, ale manžel, ředitel Rackovič, se přesto poslušně odebral k přistavenému automobilu.

Lucie Braunerová (18 let) je studentkou Klasického a španělského gymnázia Brno-Bystrc. Když ještě neuměla psát, diktovala své básničky mamince, teď už píše scénáře, prózu i poezii. Hraje na několik hudebních nástrojů – klavír, ukulele, okarínu, flétnu i kytaru, maluje, zpívá a hraje divadlo. Nejlépe se jí tvoří v zimě, za nepříznivého počasí. Dosáhla již několika literárních úspěchů v soutěžích Velká cena ArtPorte, Zpívající věže a Sdílej svůj pohled na duševní zdraví.

Táborníci v klášteře

Po stopách písma proti proudu času se uprostřed července a srpna vydávají mladí táborníci v Památníku písemnictví na Moravě. Na úspěšný letošní jarní prázdninový a loňský letní příměstský tábor navazují nyní běhy dva. Také jejich hlavní náplní je bádání v historii písma, objevování knižní kultury a seznamování se s poznatky svěřenými mnohdy již notně zažloutlým stránkám. Jenomže jsou prázdniny a táboření, byť příměstské, se nutně musí lišit od běžné kolektivní návštěvy muzea v průběhu školního roku. Pátrání má proto převážně formu aktivního dobrodružství, doplněného o tvořivé hry. V nich se táborníci a tábornice například stanou písaři nebo iluminátorkami a vyzkouší si, jak se kdysi psávalo ptačím brkem. Zázemí klášterních zdí kluci a holky pochopitelně občas také opustí. Jedním z jistě lákavých úkolů bude porovnání nejstarších plánů a nákresů okolí kláštera se skutečností. Historické mapy odpočívají již dlouhou řádku let v policích benediktinské historické knihovny. Nakreslili většinou sami mniši, aniž by se mohli na krajinu podívat z balónu nebo letadla, natož na dálku z dronu či dokonce z vesmírného satelitu. Spolupořadatelem příměstských táborů v Muzeu Brněnska pro děti od 6 do 13 let je Středisko volného času Lužánky. (dr)

Hledáme

Pro sbírku Památníku písemnictví na Moravě pátráme po kulturně politickém měsíčníku **Červený květ**, který vycházel v letech 1956–1969 v Ostravě, jde nám o ročníky 1956 a 1963–1969.

List pro literární politiku **Index** vycházel v Brně 1929–1939 a 1968–1969. Hledáme ročník – čísla: 1933–9,10; 1934–12; 1935–1939 – všechna; 1968–7; 1969–7,10.

Společenská revue **Salon** vycházela jako měsíčník v letech 1922–43. Hledáme ročníky 1–5; r. 7 – č. 1, 2, 4–10; r. 8 – č. 5, 6 a 11; r. 9 – č. 5, 6, 10–12; r. 10 – č. 2, 3, 7, 11, 12; ročníky 11–22.

Rovněž pátráme po dokumentech (korespondence, vzpomínky, fotografie, osobní předměty) s vazbou na autory **Františka Kožíka** a **Ladislava Nováka**.

Knihovnu Muzea Brněnska a sbírku Památníku písemnictví na Moravě, vedenou v Centrální evidenci MK ČR (CES ev. č. PPM/006-05-31/3500006), rádi obohatíme o raritní a autory signované tisky, literární dokumenty, fotografie, ex-libris, knižní ilustrace, rukopisy a korespondenci autorů spjatých s Moravou.

Literka,

Informační zpravodaj Památníku písemnictví na Moravě

Klášter 1, 664 61 Rajhrad, tel.: 547 229 136

Odpovědný redaktor: Libor Kalina

Vychází jedenáctkrát ročně, č. 7, ročník 13, 19. 7. 2019

MK ČR E 21218

Muzeum Brněnska, příspěvková organizace, IČ: 00089257